

INICIATIVES PER VALORITZAR LA NOSTRA LLENGUA. LA IMPORTÀNCIA DELS ANYS '70

A la segona meitat dels anys '70 l'Alguer viu un bon moment d'activisme cultural i ambientalista sobretot per iniciativa i voluntat de joves que donen vida a accions reivindicatives en defensa del territori, del paisatge, del patrimoni artístic i cultural i de la llengua.

Al 1974 l'assemblea municipal aprova la proposta del Pla regulador general del territori de l'Alguer entorn al qual s'obri un animat debat que divideix partits polítics i opinió pública sobre la hipòtesi d'edificació a Port Comte, ja interessada d'edificacions turístiques (hotels i residències), contestades d'una bona part de la població que condemnava també criteris d'edificació urbana inadequats (un exemple per tots: la Casa del Tro) per una ciutat moderna i turística mortificada d'insensates demolicions de vil·les i jardins.

Al mateix temps en Sardenya críxi en aquests anys un fort sentiment identitari, alimentat també de la crisi fort (important) de la indústria petroquímica a Porto Torres, sostengut dels sindicats i dels moviments polítics d'esquerra que demana al govern autonòmic una nova proposta política i, entre l'articulat programa, proposa una iniciativa de llei pel bilingüisme en Sardenya.

Se dona vida a un moviment per l'actuació de l'article 6 de la Constitució italiana, al qual adhereix també un comitat alguerès que participarà activament arribant a recollir el 10% de totes les firmes aconseguint en Sardenya per presentar oficialment la proposta de llei.

L'entusiasme que se crea en aquell moment portarà a fundar a l'Alguer dues noves entitats. Una amb finalitats de promoció cultural i de valorització lingüística que prenguerà el nom de C.A.R.D. (Centre alguerès de recerca i documentació) amb la voluntat de despertar un nou esperit identitari, que abandonant el sentimentalisme del passat posi en camí accions concretes amb un ús social de la llengua per tutelar i valoritzar el patrimoni lingüístic i cultural de la comunitat catalana d'Itàlia.

La segona entitat serà el moviment polític nacionalista d'esquerra *Sardenya i Llibertat*, que entrarà immediatament en l'arena política alguerera i sarda, col·laborant del primer moment amb moviments nacionalistes sards com *Città e Campagna de Càller*, *Su Populu Sardu* de Núoro i altres.

Són anys d'intensa activitat política amb tanta participació de joves que venen de diferents àmbits i experiències, com el moviment d'estudiants del 1968, joves universitaris i treballadors, joves del moviment d'escultisme i assai interessats a la defensa de l'ambient, una significativa component catòlica, de la comunitat de base i militants i simpatitzants d'esquerra, interessats a compartir iniciatives i accions en defensa del territori i de l'ambient, altres a la recuperació i valorització del centre històric i del patrimoni lingüístic i cultural.

Sardenya i Llibertat i C.A.R.D. tenen una pròpia seu, però a l'Alguer hi són altres llocs on és possible se trobar i se reunir per debatre i promoure iniciatives com la seu de la Societat Umanitaria a Vil·la Asfodelo que amb la seva biblioteca serà per tants anys un punt de referència pel món juvenil alguerès, la seu de l'A.R.C.I., alguns ambients polítics i sindicals, més la hospital seu del carrer Arduino, 48 i 46, amb les portes sempre obertes per activitats esportives, ambientalistes, socials i culturals. [...].

Adattato da Carlo Sechi "Al portal. Veus de l'Alguer", Any II, n.4, 2023

Senyau amb una X si les següents afirmacions són veres o falses.

1) L'activisme cultural i ambientalista a l'Alguer naix a la segona meitat dels anys '70 gràcies a la iniciativa de bona part de la població.	V	F
2) A l'Alguer és estat recollit lo 10% de les firmes en Sardenya per presentar una proposta de lei per l'aplicació de l'article 6 de la Constitució italiana	V	F
3) Lo moviment <i>Sardenya i Llibertat</i> proposava accions concretes per tutelar i valoritzar lo patrimoni lingüístic i cultural alguerès.	V	F
4) La política no tenia arrés a veure amb la tutela lingüística de l'alguerès.	V	F
5) Les seus de <i>Sardenya i Llibertat</i> i de C.A.R.D. eren los únics llocs on la gent se podiva trobar per debatre i promoure iniciatives.	V	F
6) La defensa del territori i de l'ambient anava en paral·lel amb la valorització del patrimoni cultural, artístic i lingüístic.	V	F

Senyau amb una X la resposta correcta entre les diverses opcions (solament una és correcta)

- La proposta del Pla regulador general del territori de l'Alguer és estada aprovada:
 - ☐ Al 1974 de l'assemblea municipal
 - ☐ Al 1974 del síndic
 - ☐ Al 1975 de l'assemblea municipal
- En lo pla urbanístic, la població condemnava:
 - ☐ La manca d'edifici popular.
 - ☐ L'edificació a Port Comte, los criteris d'edificació urbana inadequats i les demolicions de vil·les i jardins.
 - ☐ La demolició de la Casa del Tro.
- Qual factor ha contribuït a alimentar el creixent sentiment identitari en Sardenya als anys '70?
 - ☐ Lo creixement de la indústria turística
 - ☐ La crisi de la indústria petroquímica a Porto Torres
 - ☐ La construcció de noves infraestructures
 - ☐ L'expansió de la llengua italiana
- Qui cosa caracteritza la participació política a l'Alguer en aquestos (o aqueixos) anys?
 - ☐ Solament la participació dels polítics locals
 - ☐ La participació d'un gran nombre de joves de diferents àmbits, enclodits estudiants, universitaris i treballadors
 - ☐ Una forta oposició a la llengua catalana
 - ☐ La creació de noves leis per protegir la cultura sarda

Solucions:

Ver/Fals

- 1) **Fals.** Naix per la iniciativa i la voluntat de joves.
- 2) **Ver.**
- 3) **Fals.** C.A.R.D. proposava accions concrets per tutelar i valoritzar lo patrimoni lingüístic i cultural alguerés.
- 4) **Fals.** La política ha participat activament a la tutela lingüística de l'alguerés (v. Sardenya i Llibertat).
- 5) **Fals.** “a l'Alguer hi són altres llocs on és possible se trobar i se reunir per debatre i promoure iniciatives”.
- 6) **Ver.**

Demanes (o preguntes) a resposta múltipla

- 1) Al 1974 de l'assemblea municipal.
- 2) L'edificació a Port Comte, los criteris de d'edificació urbana inadequats i les demolicions de vil·les i jardins.
- 3) La crisi de la indústria petroquímica a Porto Torres.
- 4) La participació d'un gran número de joves de diferents àmbits, enclodits estudiants, universitaris i treballadors